

סִיּוֹר עוֹצְבֵתִי

דגמים ומגמות

בחברות קודמות של „מערכות“ (קס"ז, קס"ט) הופיעו מאמרים הסוקרים גירסאות שונות של יחידת-סיור עוצבתית שבאחדים מן הצבאות העיקריים. המאמר הניתן הפעם הוא פרי עבודתה של קבוצת קצינים מרגימנט-סיור של צבא-צרפת, שמאחריו נסיון של שלוש שנות פעילות במסגרתה של דיביזיה מן הדגם הצרפתי החדש — „דיביזיה 59“. מוצגים בו להשוואה „דגמים“ של יחידות-סיור בריטיות, סובייטיות, מערב-גרמניות ואמריקאיות — וניתנים בו ניתוח צרכיה של יחידת-סיור וקווי-מחשבה להרכבה הרצוי. בכך משלימה ומסיימת „מערכות“ (על כל פנים — לעת-עתה) את „סידרת יחידות הסיור“.

הדגם הצרפתי

מאז הופעתו של הנשק הגרעיני בשדה-הקרב פיתחו כל צבאות העולם שיטות פעולה חדשות והכניסו שינויים מרחיקי לכת במבניהן ובתפעולן של רוב היחידות בעוצבות-השדה. אולם בצבא הצרפתי, גדוד הסיור — המהווה יסוד עיקרי של השריון הקל — נשאר למעשה זהה לדגם שנתגבש במלחמת-העולם השנייה.

„קפאון“ זה עלול להראות תמוה, אך הוא עובדה קיימת. ניצבת בפנינו השאלה: האם יש לארגן מחדש את יחידות הסיור?

בעיתו הנוכחית של השריון הקל קשורה קשר הדוק ביעודו. הכרחי איפוא להזכיר קודם כל את יעודו זה, בלי לנסות להביע הערכה כל שהיא בדבר חינויותן של יחידות הסיור, פן תראה משוחדת, כאשר היא מובעת על-ידי „מומחים“ יחידות הסיור הנדונות.

השריון הקל מתמחה בחיפוש ידיעות ובאיסופן ללא הברל ברמה אותה הוא משרת, במשימות שהוטלו, בשיטות הפעולה, באופי הקרב ובסוג האויב. ליחידות הסיור מטרה אחת בלבד: לספק ידיעות.

הבעיה האמיתית היא אם כן: האם יחידות-הסיור מסוגלות למלא בהצלחה משימת מודיעין זו במבניהן, בשיטות פעולתן ובאמצעיהן הנוכחיים?

המשימה

המשימה העיקרית של יחידות הסיור — כפי שכבר צוין, אך חשוב להזכיר זאת שוב — היא לאסוף ידיעות ולהפיצן. לגבי יחידות הסיור, הקרב אינו אלא אמצעי להשגת מטרה זו, כאשר המצב מחייב. לפני כ־150 שנה אמר גנרל דה-ברק: „פטרול סיור תוקף לעתים, לצרכי הסיור בלבד... ההתקפה אינה מטרתו אלא אחד מאמצעיו...“ על דברים אלו

חזר גם אחד ממפקדינו הדגולים בחיל-השריון המודרני: „עבור יחידות הסיור אין הקרב אלא אמצעי בלבד, והן חייבות לשאוף לפעול בגמישות, בהפתעה ובתכססנות.“ דבר זה מחייב הקמתן של יחידות קלות וניידות, המאומנות לעבוד בצורה עצמאית. עליהן לנוע מהר ורחוק בחיפוש אחרי ידיעות, כאשר לרשותן אמצעי-קשר בעלי-עוצמה ואמינות גבוהים.

ניקח לדוגמה את גדוד הסיור הדיביזיוני. כדי שמפקד הדיביזיה המנהל קרב-הגנתי יוכל לפעול בצורה הטובה ביותר בגזרת אחריותו לפני הכנסת חטיבותיו לפעולה, עליו:

● לקבל ידיעות על התקדמות האויב, הן בגזרת אחריותו והן באגפיו — פעולת עיקוב אחר האויב ואחר היערכותו וכן פעולת קישור עם כוחות שכנים.

● לאתר את צירי המאמץ של האויב, ואם אפשר — גם את העוצמה ואת האמצעים שהוא עלול להפעיל — וזהו פעולת סיור.

● לאכן ריכוזי גייסות, בגזרת אחריותו, העשויים להוות מטרות כדאיות להפעלת נשק גרעיני — פעולה של איסוף ידיעות.

● לבטח את חטיבות-ירשלו, כשהוא משהה ומשמיד את היסודות הקדמיים של האויב, העלולים להגיע למרחב התמרון לפני המועד שהוא קבע לעצמו או שנקבע לו — פעולה של השתייה ובלימה.

מאידך גיסא, בעת ניהול הקרב של הדיביזיה, עליו:

● לאבטח את הרוחים בין יחידותיו, את המערכים העור-פיים שלו, את הבסיסים, את המפקדות, את אזורי-הפריסה של הארטילריה האטומית שלו, את השיירות וכו'...

● לשמור על עתודה, המסוגלת לחדש את המגע כאשר מתהווה פירצה במערך או כאשר נחשף אגף. אם הוא מנהל קרב התקפי, עליו:

- ליצור מגע עם האויב או לחדשו במהירות האפשרית אם האויב נסוג — פעולה של גילוי.
- לקבל ידיעות על מידת העבירות ומידת החופש של הצירים העיקריים והמשניים — פעולת איכון.
- לבחון את מערך האויב ולאתר את נקודות התורפה, את הפערים, את אפשרויות ההסתננות וכו'... ולבצע "מחטפים" בשטחים הנראים כדרושים לתמרנו — פעולת סיור.
- לאבטח את הקשר עם הכוחות השכנים או את אגפי המערך — פעולות של קישור ושל אבטחה.
- כל אלה (והרשימה אינה ממצה) הם ענינו של גודד הסיור, כשהוא מתוגבר — או כשאינו מתוגבר — ביחידות מחילות אחרים, לפי המשימה שיש לבצע.
- אך האם גודד סיור זה מסוגל לבצע את תפקידו? האם ניתן "לתבלו" בכל "רוטב" שהוא? האם עומדים לרשותו האמצעים הדרושים?...
- אלו השאלות הניצבות בפנינו עתה.

האמצעים

בעיקרו של דבר, גודד הסיור הצרפתי מורכב ממפקדה המסוגלת להתפצל לשניים, כשלהשטתה אמצעים טקטיים ולוגיסטיים, מפלוגת מפקדה ושירותים ומשלוש פלוגות סיור זהות במבנה ובארגון.

מחלקת הסיור, למרות שיכלול אמצעיה, נשארה עד כה זהה כמעט לדגם שנמסר עליידי האמריקאים, בציידם את הדיביזיה של צפון-אפריקה ב-1943 — לפני 20 שנה!

מחלקה זו מתאימה לרעיון הסיור כפי שמבינים אותו האמריקאים: אך לא לרעיון הצרפתי. משום כך, חיפשו גדודים רבים, אם לא כולם, תחבולות כיצד לשנות דגם זה ולהתאימו לדעותיהם ול"יכולתם, דבר שלא נתאפשר, מכיון שהחיימוש, כליהרכב ומכשירי-הקשר נשארו כפי שהיו. ובכן, מהם האמצעים של מחלקה זו? לפיקודו של קצין צעיר או נגד שהוכשר לכך עומדים: שני צוותי רכבי-קרב-משוריין, צות אבטחה או שני צוותי ג'יפים וצות סיוע מצויד במרגמה המוסעת בטנדר. במילים אחרות, המחלקה מורכבת משלושה יסודות השונים בעיקרם בציודם, במהותם וביכולתם:

- כלי רכב משוריינים — האמורים להיות רכב סיור, אך רצוי להוסיף להם נשק נ"ט.
- ג'יפים, אשר יעודם סיור וקישור, אך עליהם לאבטח את כליהרכב הכבדים יותר והחמושים טוב יותר.
- ולבסוף: מרגמה, שיעודה חיפוי ארטילרי ישיר, אך המוגבלת לפעולה מהקרע בלבד, כלומר — אינה מסוגלת בעת ובעונה אחת לשמור על הקצב ולמלא את תפקידה. נעיר, במאמר מוסגר, שהמחלקה המתוארת כאן שונה במקצת מהמחלקה מ"דגם" 1943, שכללה גם תותח נ"ט, תותח מתנייע בן 75 מ"מ ודרג א' שלו.
- הגוף הזה, המורכב מיסודות שונים כלי-כך, מהוה מעמסה כבדה מאוד לגבי מפקד צעיר, שלא עומד לרשותו נגד מחלקתי ושמצעיה הפיקוד שלו אינם אלא כלי-רכב, כמו אלה

של הכפופים לו. בפיקודו, 11 כלי לחימה (2 מהם ללא מכשירי קשר), העובדים בדרך-כלל בגזרה ברוחב של 3-5 ק"מ, ששטחה כ-10 קמ"ר. בהיותו מרותק לרכב הפיקוד שלו, כדי לשמור על הקשר עם מפקד הפלוגה, על מפקד מחלקת הסיור לתת פקודות לגבי שטח שאינו נמצא בשדה-ראיתו ולהעביר ידיעות שאין לו אפשרות לבדוק תחילה, אם ברצונו לשמור על קצב מהיר. על מפקד זה, עם התקלה הקטנה ביותר (בחוסר-הנוחות הנובע מהזנחה מצד האחראים ל"הזעה" של מכשירינו), להיות מסוגל במינימום זמן:

◆ להאזין, להבין ואולי גם לפענח ולהשליש את הידיעה המגיעה מאחד ממפקדי הפטרולים.

◆ לעבור לרשת-קשר אחרת, כדי למסור את הידיעה למפקד הפלוגה שלו ולקבל ממנו הנחיות, אם יהיה צורך בכך.

◆ לעיין במפה (אותה אינו מסוגל אפילו לפרוס), ולנוע לנקודת תצפית חיונית לגיבוש תכנית חדשה לתמרון.

◆ לקבל החלטה.

◆ לחזור לרשת הפיקוד שלו, כדי למסור החלטה זו לכפופים לו ולתת פקודות בהתאם.

◆ לפקד על צותו — פעולה שירצה לבצע אישית.

◆ לעבור שוב לרשת-קשר אחרת, כדי לדווח על פעולתו האחרונה למפקד הפלוגה וכו'... אם נניח רגע למפקד מחלקה

שריונית AML הצרפתי

זה לפתור את בעיותיו, ונעקוב אחר הידיעה שהיא יעוד הסיור ומטרתו, ניוכה, שלא נעשה דבר לזירוז העברתה. לאחר איסופה עליידי פטרול החוד, מועברת הידיעה למפקד המחלקה. זה האחרון שולחה למפקד הפלוגה, אשר מעבירה למפקדת הגדוד, ומפקדה זו משגרת אותה לבסוף לדיביזיה. התוצאה: נגד, אשר לעיתים קרובות הוא איש מילואים, נרגש מהקרב או מהשגת הידיעה, הוא האחראי להערכתה הראשונית של הידיעה, ויש צורך בשלושה קצינים ובשלוש רשתות קשר שונות להעברתה.

אם נניח באופן עיוני, שלא נשתרבה כל שגיאה בהעברות תכופות אלו (אשר לעתים קרובות הן נמסרות בקוד), נוכל לפחות לטעון נגד תהליך זה, שאינו מהיר דיו.

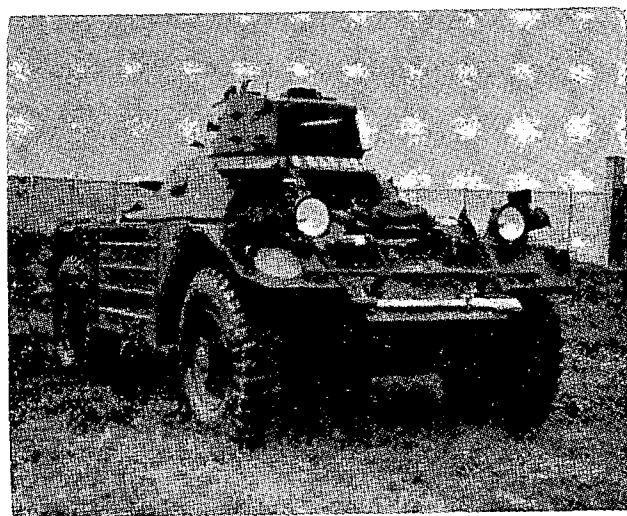
* הכנסת שינויים לגבי הרמה האחראית על התמרון.
* גיוון האמצעים כך, שיחאימו לרבי-גוניותן של המשימות.

אחדות נוהתפיסות השונות

בסקור פתרונות שהעלו צבאות זרים, אשר הקדישו מאז ומתמיד דאגה מיוחדת לחקר בעיות הסיור. נסתפק, כמובן, בסקירת גופים המקבילים לשריון הקל (הצרפתי) ונימנע מלהיכנס לדיון חסר-טעם של הרכביהם המפורטים. נתעכב רק על אותן נקודות, העשויות להאיר את בעיתנו שלנו.

הדגם הבריטי

הסיור בצבא הבריטי מכוון בראש ובראשונה לשפר את טיבן של הידיעות ולהרבות את מספרן. הבסיס הוא מחלקה קלה מאוד (4 כלים משוריניים), בפיקודו של קצין, אשר לרשותו אמצעי-קשר רבי-עוצמה. מציאותו של קצין מבטיחה את

שריונית „פרט“ (חימושה — מקלע 7.62; מהירותה — 72 קמ"ש)

רמת הידיעה ואת טיבה. הכמות מושגת על-ידי שימוש בר זמני במספר רב של מחלקות. כל כלי-הרכב — משוריניים ואופניים. אך אם ניידותן וגמישות פעולתן עושות את מחלקות-הסיור הבריטיות מתאימות באופן מיוחד למשימות איכון והסתננות, הרי שחימושו, לעומת זאת, אינו מאפשר להן „לתלוש“ את הידיעה באמצעות פעולות אלימות או למלא ביעילות משימות של השהיה או בלימה.

הדגם הגרמני

מטרת הסיור בצבאה של מערב-גרמניה — „חדירות“ ו„נזי-לות“ בכל סוגי-שטח, כמות ומהירות בהעברת הידיעות בטוחים קצרים, ועם זאת — בטחון ומחסה מפני הסכנה הגרעינית.

הלבנה הבסיסית היא פטרול הסיור — יסוד קל מאוד, המור-כב משני כלי רכב משוריניים-זחליים, והקשור ישירות ברשת-קשר עם הגדוד או החטיבה. פטרולים אלה אוספים ידיעות תוך הסתננות, כשהם נמנעים ממגע עם האויב, היות שכושר-לחימתם אפסי כמעט. מאחוריהם קיים יסוד חזק יותר (מחלקת

ברור, שארגון הפיקוד ובהירותם וטיבם של השידורים מחייבים בדיקה מחודשת, כדי להגיע להפצה מהירה, ללא שיבושים. עם זאת, על כל הנוגעים ישירות בדבר לקבל את שפע הידיעות המקוטעות, אשר סיכומן מצליח בסופו של דבר לתת את התמונה הרצופה והמעודכנת של המצב — תנאי חיוני לגיבוש ההחלטות המהירות של המפקד במלחמה גרעינית וכנגד אויב נייד.

אך נשוב אל מפקד מחלקת הסיור, אשר הספיק בעת העלאת הרהורים „טכניים“ אלה לתכנן ולהתחיל בהמרון הדרוש לאימות או להשלמת הידיעה הראשונית. כאן נצביע על עובדות נוספות, אשר ייראו מוזרות.

אפשרויות התמרון

המבנה הנוכחי של השריון הקל וכן הכיוון בהדרכת אנשיו קובעים למעשה, כי התמרון שייך לרמת מפקד מחלקת-הסיור. זה האחרון למד לחפש ידיעות לא רק על נקודה אחת אלא על קו שלם, אך האמצעים העומדים לרשותו מרתקים אותו למעשה לרשת הכבישים והדרכים ולמעברים בנהרות ובנח-לים, בשעה שאמצעיו של „האויב הצפוי“ מאפשרים לו תנועה בכל סוגי השטח.

מצב זה מחייב את מחלקת-הסיור לעבוד לאורך ציר כמעט באופן קבוע, ולהיות ערוכה לעומק אם היא רוצה להעביר לסרוגין את מרכז הכובד שלה במפגש עם האויב. מפקד המחלקה, שעליו לא רק לספק ידיעות, אלא גם לתמרון, נקרע לעתים תכופות בין המשימות השונות. מהירות החלטתו, וכן הגמישות ומעוף התמרון מושפעים מכך; מה עוד שברי לו, שיצטרך לעתים קרובות „להסתדר“ לבד.

ואמנם, הפלוגה היא בעיקרה מכשיר לתיאום משימות של איסוף הידיעות, ולא מכשיר לתמרון. כשנדרש המפקד לעבוד בגזרת פעולה ברוחב של כ-10 ק"מ, הוא נאלץ להפעיל מיד את שלושת מחלקות הסיור שלו, ואחריהן את מחלקת הסיי-רים המוסעת העומדת לרשותו. מפקד הגדוד ייצא בדיוק באותו מצב ביחס לדיכוייה, אם רוחב גורתו וריבוי הצירים שבה יאלצוהו להפעיל את שלושת פלוגותיו. ואפילו ננית, שהוא הצליח לשמור לעצמו עתודה כלשהי, הרי שיימצא במצבו של אותו שחקן שחמט, אשר לרשותו רק „חיילים“, והוא נאבק נגד יריב בעל „פרשים“ ו„צריחים“.

והנה, לא רק תנאי החדשים של הקרב הגרעיני, אלא גם ריבוי המשימות המוטלות על יחידות הסיור וסיבוכן מחייבים יותר מתמיד עתודות לטיפול במשבר בלתי-צפוי ואמצעים המסוגלים למאמצים שונים ולשיטות פעולה שונות. דבר זה מוביל אותנו, לדאבוננו, למסקנה, שיחידת הסיור במת-כונתה הנוכחית אינה מסוגלת לבצע בצורה נאותה את העבודה הנדרשת ממנה.

תחילתו של פתרון

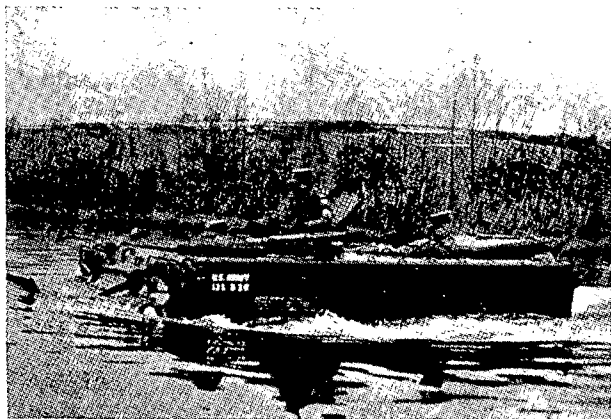
ההצרות הקודמות מצביעות, לדעתנו, על הכיוונים בהם עלינו לפעול, כדי להפוך שוב את השריון הקל למכשיר חכליתי, המסוגל לבצע את כל המשימות הצפויות:

* צמצומה של מחלקת הסיור.

* פישוט אמצעי-הקשר.

המחלקה תמצא את ביטויה האופטימלי במשימות של סיור אלים או במשימות בלימה. ואמנם, נטיה זו מוכחת על-ידי הימצאותם של יסודות תגבור אורגניים של טנקים בינוניים וארטילריה מתנייעת, וכן של אמצעי תצפית אורית (מטוסים קלים, מטוסים ללא טייסים, מסוקים) ברמות הגבוהות (פלוגה או גדוד).

יחידות הסיור האמריקאיות יכולות, אם כן, לבצע פעולות בקנה-מידה גדול, המחייבות תמרון ועוצמת-אש, אך לעומת

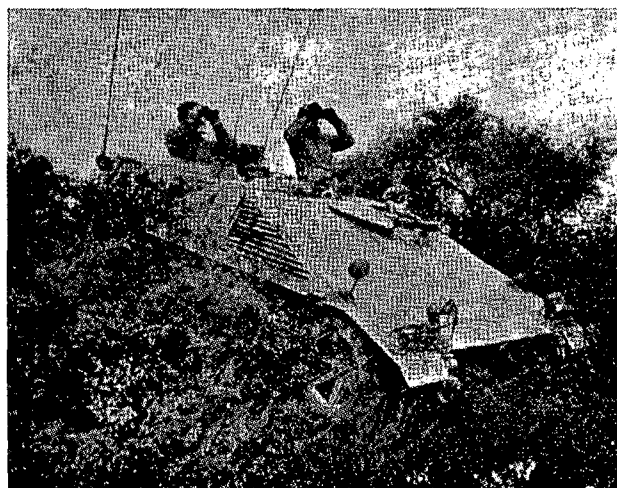
נגמ"ש אמפיבי M-113

זאת אינן מסוגלות לפעולות הסתננות גמישות. נוסף על כך, אין הן מאובטחות לגמרי כנגד השפעותיו של נשק גרעיני וחסרות כושר-עבירות בכל סוגי-שטח.

הדגם הסובייטי

מבנה יחידות הסיור והפעלתן בצבא הסובייטי מכוונים במיוחד למבצעים התקפיים. קיימת סדרה שלמה של סוגי יחידות סיור בכל הרמות, יחידות אשר אחת מתכונותיהן האופייניות העיקריות היא ציודן המשוריין-הזחלי והאמפיבי. כלומר — הן בעלות כושר עבירות בכל סוגי-שטח; יתר-על-כך, יחידות אלו, בפועלן בעיקר לפני צות-הקרב, ניתנות למעשה להרכבה „לפי קריאה” בהתאם למשימה וליעד, והן יכולות לכלול יחידות מכל החילות. קשה מאוד, אם כן, להשוותן לגופים הזרים האחרים, ועיון-יתר בהן ירחיקנו מהנושא.

נציין רק, שיחידות הסיור הסובייטיות מופקדות על איכון, ובמיוחד על הודות האלים, וכי הודות לאמצעיהן המותאמים באמת לכל סוגי-שטח, הן מסוגלות לספק לא רק ידיעות הנובעות ממגע עם האויב, אלא גם ידיעות על עורף האויב, המושגות גם במחיר פער-לות אלימות ותוקפניות.

נגמ"ש „הוצ'קיס” — לגיוני ידיעות והעברתן

טנקים קלים), היכול לעזור להם או לפלוגה, מאחר שזו האחרונה מהווה את רמת-היסוד של התמרון. נוסחה זו נראית מושכת למדי ממבט ראשון — היא מצרפת ליכולת ההסתננות של הפטרולים בכל סוגי-השטח גם את יסוד הכוח של מחלקת הטנקים.

באופן מעשי, היא מתגלה כיעילה בעיקר במשימות של איכון ואיתור היערכות, מאחר שהיעדר יסודות מוסעים וכלי-נשק תלולי-מסלול אינם מאפשרים לה למלא משימות של אבטחה ובלימה.

הדגם האמריקאי

התא הבסיסי של הסיור בצבא האמריקאי הוא מחלקת הסיור המשוריין, שגובשה והוקמה כדי לצרף ליכולת התמרון גם עוצמה בקרב. מחלקה זו, שהיא שכלול של המחלקה מדגם 1943, מכילה יסודות איכון (2 צותים עם 2 גיפים חמושים), יסודות חיפוי (2 טנקים קלים או בינוניים, צות מוסע על משוריין M-59), ולבסוף יסוד של סיוע (מרגמה כבדה על נגמ"ש). צירוף יסודות אלה כפוף לפיקודו של קצין ותיק, אשר לרשותו מכשירי קשר „פנים” ו„חוץ”, שטוח פעולתם אינו מאפשר קשר מעל 20 ק"מ.

בצירוף כזה בולטים חוסר ההרמוניה של האמצעים המופעלים וצמצום אפשרויות הפעולה באיזור מזהם (כתוצאה מהימצאות כלי-רכב בלתי-משוריינים). בדמותה זאת מכוונת מחלקה זו לפעולות קרביות יותר מאשר לאיכון.

חסוק „אידוקוא”

ליחידות הסיוור, ולשפר את טיבן, את כמותן של הידיעות ומהירות העברתן. לשם כך מצביעות הנוסחאות החדשות על:

- צמצום מספר כלי הרכב של מחלקת הסיוור.
- תגבור באנשים והתמחותם.
- גידול במספר מחלקות הסיוור המצומצמות או גידול במספרם של הפטרולים.

● הטלת אחריות התמרון (האמצעים) על מפקד פלוגת הסיוור.

באופן מעשי נגיע לכך, שהפלוגה תורכב משני יסודות עיקריים. הראשון — יסוד האיכוו"ה, "גילוי", המורכב ממחלקות מצומצמות או מפטרולים, אשר יהפוך ליסוד קל, גמיש, המסוגל להסתנן או להתפזר הודות למספר ה"לבנים" שלו. לכל "לבנה" כזו תיותר רק הדאגה של חיפוש אחר הידיעה, כשהיא נתונה לפיקודו של קצין או נגד שהוכשר לכך.

כתוצאה מכך ישופרו טיבן וכמותן של הידיעות באופן ניכר. אך ה"לבנים" האלה לא יצלחו לפעולה אלימה. לשם כך יעמוד לרשותו של מפקד הפלוגה היסוד השני המכונה "יסוד הסיוור" או "החיפוי", אשר ישמש לו כאמצעי לתמרון. יסוד זה יורכב ממחלקה מוסעת, ממחלקת מרגמות וממחלקה משוריינת, המסוגלות לפעול כשהן מאוגדות, כדי להנחית את "מכת האגרוף" הנדרשת או את "מכת הבלימה" במשימה של בלימה ועצירה — או כשהן מותאמות לתגבור זמני של אחת ה"לבנים" מיסוד האיכוו"ה. לבסוף, צריך למנות את הקמתו של יסוד קטן נוסף, אשר יכיל אחד או שני "פטרולים לטוח ארוך" על כל פלוגה. להשגת הידיעות בעומק מערך האויב.

כן מובא בחשבון השימוש במסוקים לסיוור — לא רק כאמצעי זמני, אלא כחידוש חיוני, הבא להשלים את פעולתו של השריון הקל בכל משימותיו. בכל אופן, נוסחה זו אינה אלא פתרון זמני וחלקי, והיא חורגת מעבר לאפשרויות היוזמה של מפקדי צותי-הקרב. היא מוגבלת, ותישאר כזו — כל עוד לא יעמדו לרשותה ציוד חדש וארגון מקיף ותכליתי יותר.

השריון הקל של העתיד

בסופה של סקירה זו ברצוננו להניח מספר הנחות — אך לא נרחיק לכת עד כדי יצירת "מדע דמיוני"; נסתפק איפוא בקריאה לניצול האמצעים, שהטכניקה המודרנית יכולה להעמיד לרשותנו בעתיד הקרוב — אמצעים החסרים לנו כעת, ואשר מציאותם תשיב לשריון הקל את סגולותיו ותכליתיותו. אמצעים אלה מתחלקים לשלושה סוגים עיקריים:

● אוויריים — כל הניסויים שנערכו בזמן האחרון הוכיחו את הצורך החיוני שיש לגדוד הסיוור, בגלל רוחבה והיקפה של גזרת פעולתו, באמצעי-התצפית אוויריים ניידים לפיקוח ולאבטחת הפערים והאגפים ולאיתור תנועות האויב בטוח גדול מזה של התצפית הקרקעית. ניסויים אלה הוכיחו גם, שהידיעות הנאספות על-ידי מסוק מוגבלות, בהעברה, ולכן מן ההכרח לנצלן מיד, משום כך, רצוי שיחידת מסוקים קלים (וביננויים) תעמוד באופן קבוע לרשותו של גדוד הסיוור, אם משום סיבות טכניות או אחרות לא ניתן להכלילה באופן אורגני בגדוד זה.

● אלקטרוניים — לפיקוח; כדי להרחיב ולהשלים את שדה החיפושים האנושי ביום ובלילה, וכן בתנאי מזג-אוויר שונים.

נגמ"ש אמפיבי 8x8, חמועד להחליף את הנגמ"ש ה-BTR152

אל נוסחה חדשה

מסקירה מהירה זו של תפיסות הסיוור והביצועים השונים בצבאות הזרים, בשטח זה, רצוי להסיק מספר מסקנות. המסקנה הראשונה: חיוניותן של יחידות הסיוור מקובלת על הכל, מרחב החזיתות הצפויים, וקיום בלתי-נמנע של פערים שיש לפקח עליהם, מחייבים להעדיף על יחידות "שמנות" את הפעלתן של יחידות הסכניות בגזרות רחבות, המסוגלות לפעול עצמאית, מהר, רחוק ולזמן ממושך — ואלו נמצאים בתחום השגתו של השריון הקל.

המסקנה השנייה: כדי למלא תפקיד זה צריך שלשריון הקל יהיו התכונות האופייניות הרצויות, כלומר — עדיפות גדולה פי כמה בניידות לעומת היחידות הגדולות המקובלות; יכולת ביצוע של פעולות מבודדות ואפשרויות פעולה מהירות ומרוחקות לניצול הזדמנות מתאימה או לכושף עמידה בזמן מינימלי נתון.

המסקנה השלישית: השריון הקל, במבנהו ובאמצעיו הנר-כחיים, אינו מסוגל עוד, למלא את המשימות הללו, והוא זקוק לכך, אם בכונתו למלא שוב את תפקידו, לצורות ארגון ולאמצעים חדשים.

מספר גדודי סיוור, המכירים בחשיבותה של בעיה זו, מחפשיים זה מכבר נוסחאות חדשות ובוחנים אותן. הלכה למעשה תוך בדיקת הדעות השונות, לא נבקר נוסחאות אלו ולא נשאו ביניהן, אך נציין את הנקודות המשותפות להן ואת נטיותיהן העיקריות, כדי להבהיר את דמותו האידאלית של השריון הקל אליו אנו חותרים.

הצד המשותף בנוסחאות החדשות אלו, הוא הנסיון לפתור את הבעיה בשני שלבים: תחילה, תוך התאמת המבנה הנוכחי לאמצעים הקיימים; ולאחר מכן — הצעת מבנה חדש, המבוסס על ציוד ספציפי, אותו יש לפתח ולייצר באופן מיוחד עבור יחידות הסיוור.

פתרון זמני

השלב הראשון של התאמת המבנה העתידי מביא בחשבון כמובן את הציוד הנמצא כרגע בשימוש. הוא מכוון להשיג, ללא שינויים קיצוניים של הנתונים הקיימים, יותר גמישות

● קרקעים — לתמרון טקטי, מותאמים למשימות של השריון הקל ולתנועותיו. התכונות האופייניות לאמצעים אלה הן: כלי-רכב שקטים ומהירים (אופניים או זחליים — לפי האפשרות). המסוגלים לפעול בכל סוגי-שטח (כלומר אמפיביים), פשוטים וקלים לאחזקה, ניתנים להעלמה מהירה (בעיקר צללית נמוכה). בעלי שריון קל (לאבטחה נגד כלים נ"ט של חי"ר), אטומים (למחסה נגד נשורת רדיו-אקטיבית), בעלי טוח פעולה גדול, ומצטיינים בפשטות התאמתם לשימושים השונים (רכב פיקוד, סיור, נשיאת גייסות, נשיאת נשק כבד, פינוי, רפואי וכו'...). אותו סוג של כלי-רכב יסופק לכל יחידות-הסיור. בהרכב של 2 או 3 כלי-רכב הם יהוו מערכת נשק שלמה.

● אמצעי קשר מודרניים. קיימים אמצעים, המאפשרים לפטר רול הנמצא בחוד להעביר ישירות למפקד הגדוד ידיעה דחופה (אולי אפילו למפקד הדיביזיה). הם חיוניים ליחידות הסיור באופן מיוחד בגלל טוח הפעולה שלהם. אך יהיה ארגון עתידי זה אשר יהיה, נראה לנו, כי יהיה עליו להיות בסיס ליסודות קלים, המיועדים לאיסוף ידיעות ולהעביר

רתן, כגון פטרולים בני 3 כלי-רכב משוריינים, מהירים ושקטים, המסוגלים לנוע בקלות בכל סוגי-שטח ובכל מזג אוויר. על אלו להוות צות-עבודה ואבטחה של מפקד צעיר, נלהב ואמיץ, הסומך לא רק על כוחו, אלא גם על פיקחותו ותכונותיו, ועל הקשר שלו לסיירים אויריים, המרחיבים את שדה התצפית והראיה של משקפותיו.

מאחורי יסודות איכון אלה יעמדו אמצעים נוספים מאותו סוג, אך בעלי עוצמה רבה יותר, עם ציוד ואנשים כנדרש ל"תלי-שת" הידיעות אם יהיה צורך בכך, או לתפישת "מחטפים" — הכל בפיקוד קצין ותיק יותר, מ"פ או מפקד פלוגת-סיור בעל חוש תמרון ואמיץ, אך גם מיושב, והיודע היכן, מתי וכיצד להפעיל את המאמץ להצלחת משימתו.

מאחור לגמרי, ובפיקוד מפקד גדוד הסיור, מצויים אמצעים אויריים לסיוע ולהובלה, ואפשרויות פעולה גרעינית מוגבלת, לניצול ההזדמנות, וכן אמצעים לוגיסטיים המסוגלים להתעלם הן מקשיי הקרקע ומזג האוויר, והן מפטרולי החוד של האויב, והעשויים לספק בכל התנאים את האמצעים הנדרשים לפלוגות הסיור לשרידותן.

מה צפוי בחוברות „מערכות“?

- תכונות בחינוך במודינות ערב
- לוחמה בחלל
- חילות צה"ל ושורשיהם
- אוטונומיה
- פשיטות צה"ל
- נולחמה חתרנית - נוהי?
- בגורם האנושי ביחסי הכוחות
- בגורם ההדרכה של צה"ל